

Forsøg med tidlige, brokimmune kartoffelsorter 1959-60

Foreløbig meddelelse

Forsøgene er gennemført på lerjord ved Virum og på sandjord ved Spangsbjerg og Tylstrup. I forsøgene har deltaget 5 nye sorter, der er sammenlignet med Primula, som er den mest udbredte tidlige, brokimmune sort. Læggematerialet er fremavlet og opbevaret ved Tylstrup og leveret forsøgsstederne i størrelsen 30-50 mm. Knoldene er forspiret inden lægningen, der er søgt gennemført tidligst muligt. Kartofflerne er i begge år lagt i første halvdel af april. I forsøgene er der normalt foretaget 2 forebyggende sprøjtninger mod skimmel.

Optagningen er foretaget ad tre gange. Første optagning har fundet sted i sidste uge af juni, anden optagning ca. 2 uger senere og sidste optagning ved fuld modenhed.

Gennemsnitsresultaterne er anført i nedenstående oversigt. Resultaterne for de enkelte forsøgssteder og år fremgår af bilaget.

	hkg knolde pr. ha						Knoldstr. i g		
	1. optagning		2. optagning		3. optagning		1.	2.	3.
	ialt	over 30 mm	ialt	over 30 mm	ialt	over 30 mm	opt.	opt.	opt.
6 forsøg									
Primula	121	95	242	223	284	268	26	50	58
Comtessa	120	79	250	217	284	260	19	34	40
Vandel Minea									
(B.J. 19)	144	128	257	242	330	321	37	66	77
Lembkes Planet . .	119	81	251	221	308	279	19	35	39
Farfadette	107	86	252	239	363	348	28	55	66
Corona	122	88	246	218	271	249	20	36	41

Udbytte og knoldstørrelse

Vandel Minea har ved første optagning givet højest knoldudbytte ialt og af knolde over 30 mm, henholdsvis 23 og 33 hkg knolde mere end Primula. Comtesse, Lembkes Planet og Corona har på det nærmeste givet samme knoldudbytte ialt som Primula, Farfadette 14 hkg mindre, men i udbytte af salgbare knolde ligger disse sorter lavere end målesorten. Ved anden optagning er Vandel Minea ligeledes højestydende efterfulgt af Farfadette, der ved sidste optagning rykker op på førstepladsen.

Knoldvægten har ved alle optagninger været størst hos Vandel Minea, ved første optagning 11 g højere end Primula. Herefter følger Farfadette og Primula.

Kvalitetsundersøgelser

Undersøgelse af sorternes spisekvalitet og andre egenskaber er foretaget af Statens Husholdningsråd, medens bedømmelsen af knoldenes tilbøjelighed til at flosse ved optagning er bedømt ved de enkelte forsøgssteder. Resultaterne for de to første optagninger er anført nedenstående.

	Smag		Udkogning		Mørkfarvning		Flosning	
	0—10,		0—10, 10=		0—10, 10=		0—10, 10=	
	10=bedst		helt udkogt		helt sort		stærk flosning	
	1.opt.	2.opt.	1.opt.	2.opt.	1.opt.	2.opt.	1.opt.	2.opt.
Primula	6.9	7.1	0.4	1.7	1.7	2.1	2.8	3.0
Comtessa	7.0	7.2	0.7	2.8	3.0	2.9	2.4	2.0
Vandel Minea	7.1	6.6	1.0	2.0	2.3	2.7	3.9	2.6
Lembkes Planet ...	8.1	7.0	0.4	2.6	1.9	2.1	3.6	3.2
Farfadette.....	7.0	6.1	0.6	2.6	1.9	2.1	4.4	3.9
Corona	8.1	7.4	0.5	2.6	2.3	2.1	2.8	3.4

Smagen har ved første optagning været bedst for Corona og Lembkes Planet, der ligger ca. 1 enhed over de øvrige sorter, som alle er på højde med Primula. Ved anden optagning, ca. 2 uger senere, har Corona ligeledes fået højeste karakter, medens Vandel Minea og navnlig Farfadette ligger lavere end målesorten. Tendensen til udkogning er stigende fra første til anden optagning, men iøvrigt er der kun fundet små forskelle mellem sorterne. Tilbøjelighed til mørkfarvning umiddelbart efter kogning har været mindst hos Primula og størst hos Comtesse ved første optagning. Sidstnævnte og Vandel Minea er dårligst ved 2. optagning. Med hensyn til flosning af huden ligger Comtessa og Primula bedst, og Farfadette har vist størst tilbøjelighed til flosning.

Modtagelighed for sygdomme

Farfadette, der er sildigst, har i 1960 ved Tylstrup vist mindre modtagelighed overfor skimmel på toppen end de øvrige sorter. Modtagelighed for bladrullevirus og virus Y er undersøgt i specielt anlagte smitteforsøg i 1959 med påfølgende kontroldyrkning i 1960. Corona viste mindst og Primula størst modtagelighed for bladrullesyge. Overfor virus Y (rynkesyge) var Vandel Minea betydeligt mindre og Farfadette lidt mindre modtagelig end de øvrige sorter, af hvilke Primula var stærkest angrebet.

Beskrivelse af sorterne

Primula (Ragis, Vesttyskland), Juli×Ragis frøsort. Ret store, langovale knolde med ret flade øjne. Huden er lysegul og kødet gult. Hvide blomster.

Comtessa (Ragis, Vesttyskland), Primula×Frühmølle. Middelstore, langovale til rundovale knolde med flade øjne. Huden er hvid og kødet gult. Rødviolette blomster, svagblomstrende. Er ikke i handelen.

Vandel Minea (Kartoffelfonden, Vandel), Arran Pilot×Menominee. Store, ovale og glatte knolde med flade øjne. Hudfarven er hvid og kødet hvidt. Violette blomster.

Lembkes Planet (Nordtysk Planteforædling), Frøsort×Flava. Knoldene er middelstore runde til rundovale med lidt dybe øjne. Huden er hvid og kødet gult. Hvide blomster. Er ikke i handelen.

Farfadette (Tourneur, Frankrig), Marjolin×St. Guenole. Store, ovale, lidt flade og noget uregelmæssige knolde med ret flade øjne. Huden er hvid og kødet gult. Hvide blomster. Er ikke i handelen.

Corona (Ragis, Vesttyskland), Edelgard×Flava. Middelstore, runde til rundovale knolde med lidt dybe øjne. Huden er hvid og kødet gult. Hvide blomster, svagblomstrende. Er ikke i handelen.

Forsøg med tidlige kartoffelsorter 1959-60

hkg knolde pr. ha													
Sort		1. optagning				2. optagning				3. optagning			
		Virum	Spangsbj.	Tylstrup	gens.	Virum	Spangsbj.	Tylstrup	gens.	Virum	Spangsbj.	Tylstrup	gens.
Primula	1959	124	84	106	105	156	194	180	177	168	212	169	183
	1960	195	116	102	138	493	226	202	307	565	375	217	386
Comtessa	1959	131	92	108	110	165	181	180	175	201	191	144	179
	1960	184	103	104	130	500	252	220	324	517	383	265	388
Vandel Minea .. (BJ-19)	1959	183	128	121	144	209	194	202	202	236	230	211	226
	1960	203	124	105	144	502	216	216	311	603	400	298	434
Lembkes Planet	1959	147	92	106	115	201	185	182	189	229	208	179	205
	1960	161	109	101	124	487	226	225	313	533	377	321	410
Farfadette	1959	157	84	115	119	209	193	205	202	299	241	224	255
	1960	117	69	90	92	450	215	242	302	591	434	391	472
Corona	1959	143	89	106	113	217	173	175	188	263	162	141	189
	1960	178	115	100	131	493	212	205	303	475	333	254	354